

Rezultatele auditului privind conformitatea cheltuielilor și a investițiilor capitale la întreprinderile de gaze naturale cărora le-au fost impuse obligații de serviciu public, precum și la întreprinderile înrudite, astfel cum sunt definite în [Legea nr.108/2016](#) cu privire la gazele naturale, inclusiv la cele deținute indirect

Sergiu ȘTIRBU

Șeful echipei de audit

Chișinău, 21 noiembrie 2022

Scopul

Evaluarea conformității cheltuielilor și a investițiilor capitale la întreprinderile de gaze naturale cărora le-au fost impuse obligații de serviciu public, precum și la întreprinderile înrudite, astfel cum sunt definite în [Legea nr.108/2016](#), inclusiv la cele deținute indirect.

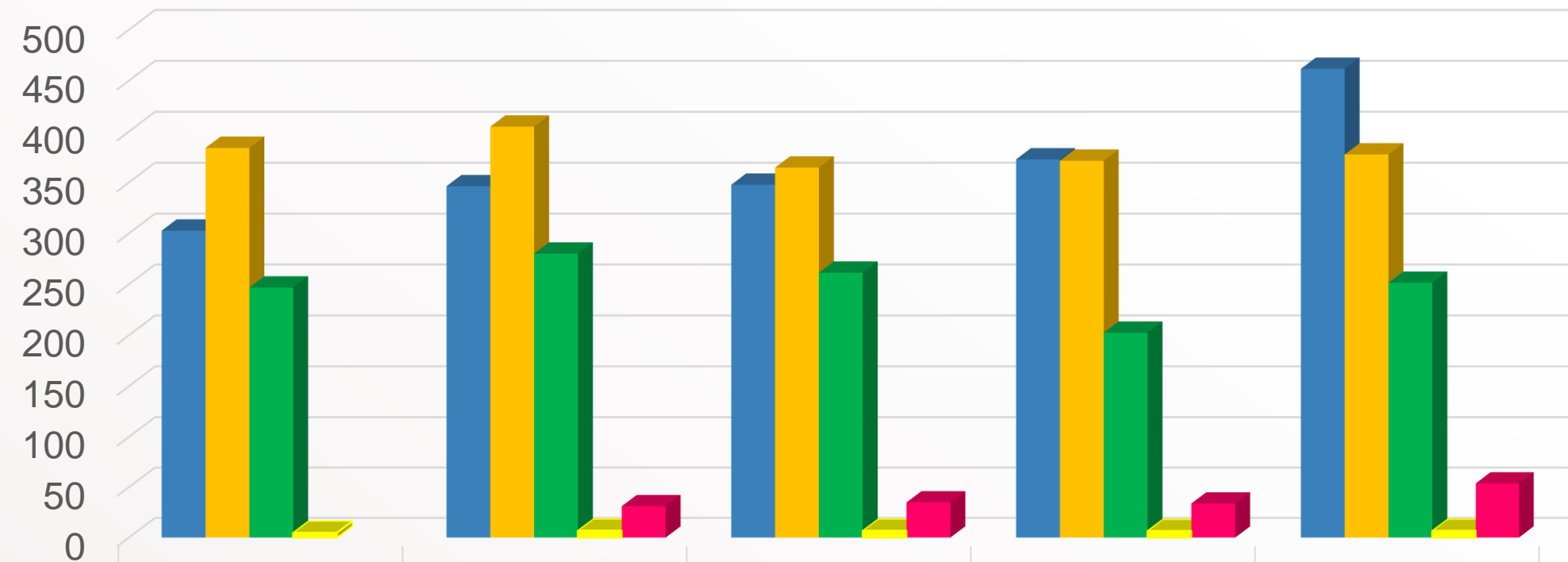

Volum livrărilor de gaze efectuate în perioada 2017-2021

Agenți economici	2017	2018	2019	2020	2021
BELVILCOM	48.540	56.622	49.554	43.197	53.762
ROTALIN GAZ TRADING	0	15.387.708	14.497.137	15.606.959	20.565.078
NORD GAZ SÎNGEREI	2.072.860	2.457.009	2.495.952	1.952.626	1.250.152
DARNIC-GAZ	181.913	218.719	239.524	280.437	364.039
PIELART SERVICE	706.288	763.488	713.371	690.541	362.814
LĂCĂTUȘ	150.298	218.245	257.917	317.240	430.795
SĂLCIOARA-VASCAN	1.047.852	1.003.962	929.674	866.914	890.346
Total	4.207.751	20.105.753	19.183.129	19.757.914	23.916.986

Volumul de gaze natural furnizate de SA Moldovagaz în perioada 2017-2021

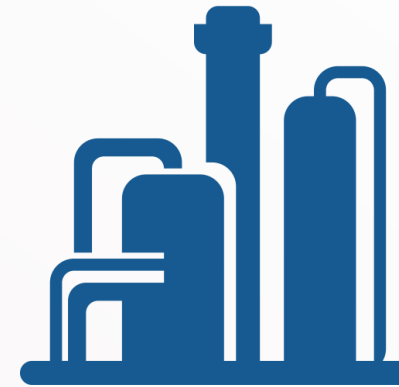
	2017	2018	2019	2020	2021
■ Populația	302,78	346,36	347,86	372,74	461,61
■ Centralele termice	383,98	404,87	364,66	371,42	377,56
■ Alți consumatori	246,86	280,15	261,42	202,45	251,55
■ Consumatori altor furnizori	4,81	6,93	6,8	6,55	6,76
■ Consumatori angro		31,165	34,9	33,81	53,79

dublu
rol:

**Furnizor de
Gaze naturale**

Fondator și unic asociat
al întreprinderilor din
sectorul gazelor naturale
ce prestează servicii de
transport și distribuție

23

SRL-uri

3

SRL-uri

SA MOLDOVAGAZ

Transportul și tranzitul gazelor naturale

SRL MOLDOVATRANSGAZ

SRL TIRASPOLTRANSGAZ

Distribuția gazelor naturale

1. SRL CHIȘINĂU-GAZ
2. SRL IALOVENI-GAZ
3. SRL UNGHENI-GAZ
4. SRL EDINEȚ-GAZ
5. SRL FLOREȘTI-GAZ
6. SRL ORHEI-GAZ
7. SRL CIMIȘLIA-GAZ
8. SRL ȘTEFAN-VODĂ-GAZ
9. SRL GĂGĂUZ-GAZ
10. SRL CAHUL-GAZ
11. SRL TARACLIA-GAZ
12. SRL BĂLȚI-GAZ

1. SRL TIRASPOL-GAZ
2. SRL BENDER-GAZ
3. SRL RÎBNIȚA-GAZ
4. SRL DUBĂSARI-GAZ
5. SRL SLOBOZIA-GAZ
6. SRL GRIGORIOPOL-GAZ

Alte activități

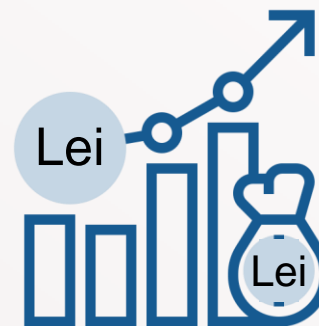
1. SRL FLACĂRA-ALBASTRĂ
2. SRL ÎNTREPRINDEREA DE APROVIZIONARE ȘI LIVRARE A GAZELOR STRĂȘENI **(În curs de lichidare)**
3. SRL COMPLETGAZ **(Lichidată în 2022)**
4. SRL TRANSAUTOGAZ
5. SRL REALEXPRESS-GAZ
6. SRL BĂLȚI-GAZ-MONTAJ

Raportul dezvăluie:

**aspectele necesare
pentru înțelegerea
statutului juridic al
patrimoniului**

**conformitatea
cheltuielilor
suportate**

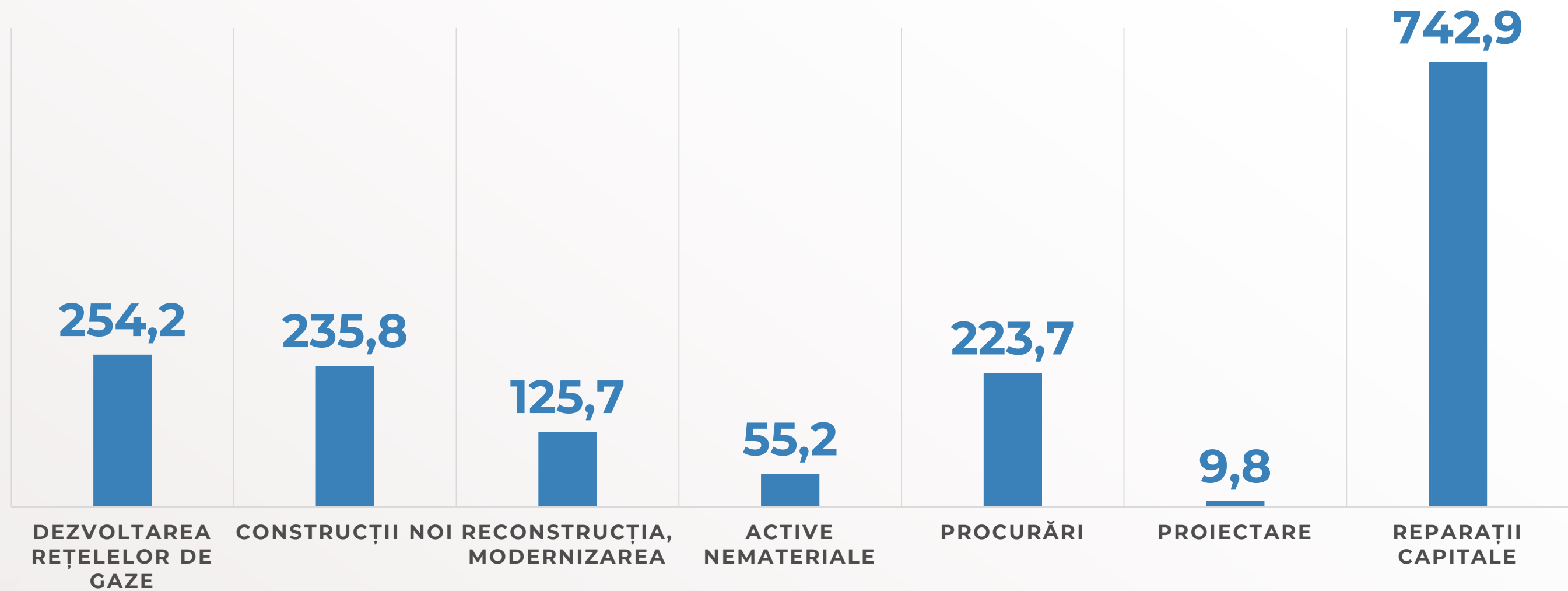
Unele activități, procese, proceduri și tranzacții nu au întrunit în totalitate criteriile de conformitate care guvernează holdingul.

INVESTITII

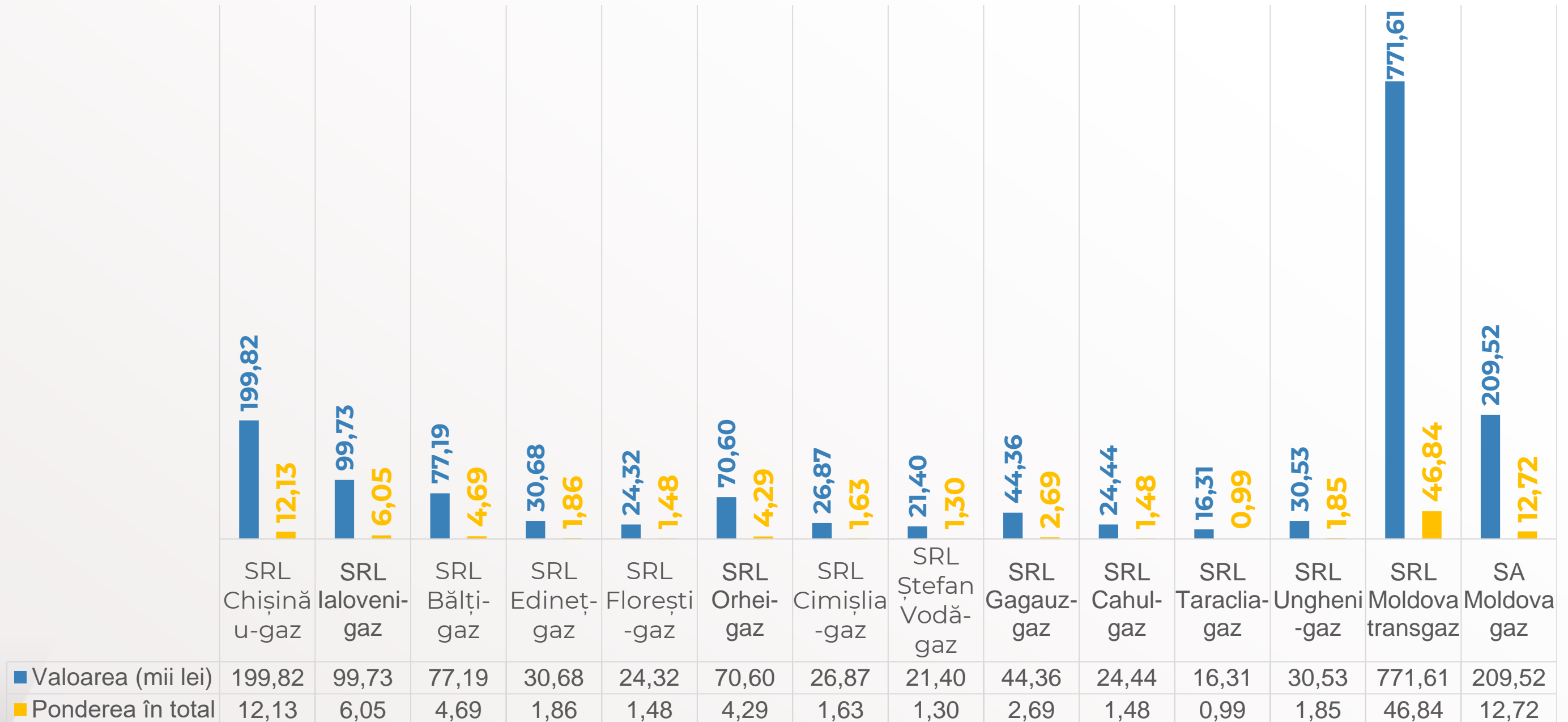

Structura pe activități a investițiilor realizate de către SA Moldovagaz și întreprinderile sale afiliate în perioada a. 2017 – 2021 (mil. lei)

Structura investițiilor realizate de către SA Moldovagaz și întreprinderile sale afiliate în perioada a. 2017 – 2021 (mil. lei, cu TVA)

- **Fundamentarea și planificarea neconformă** a investițiilor capitale în sumă totală de **815.796,6 mii lei** (fără TVA),
- dar și **nejustificarea acestora** prin prisma criteriilor de obligativitate, necesitate și eficiență
 - a condiționat **neprezentarea acestora la ANRE** sau **neaprobarea lor** de către Agenție în scopul recuperării prin tarif
(**349.432,8 mii lei**, inclusiv **132.399,8 mii lei** în sistemul informațional de evidență și prelucrare a datelor de livrare a gazelor naturale și evidența consumatorilor).

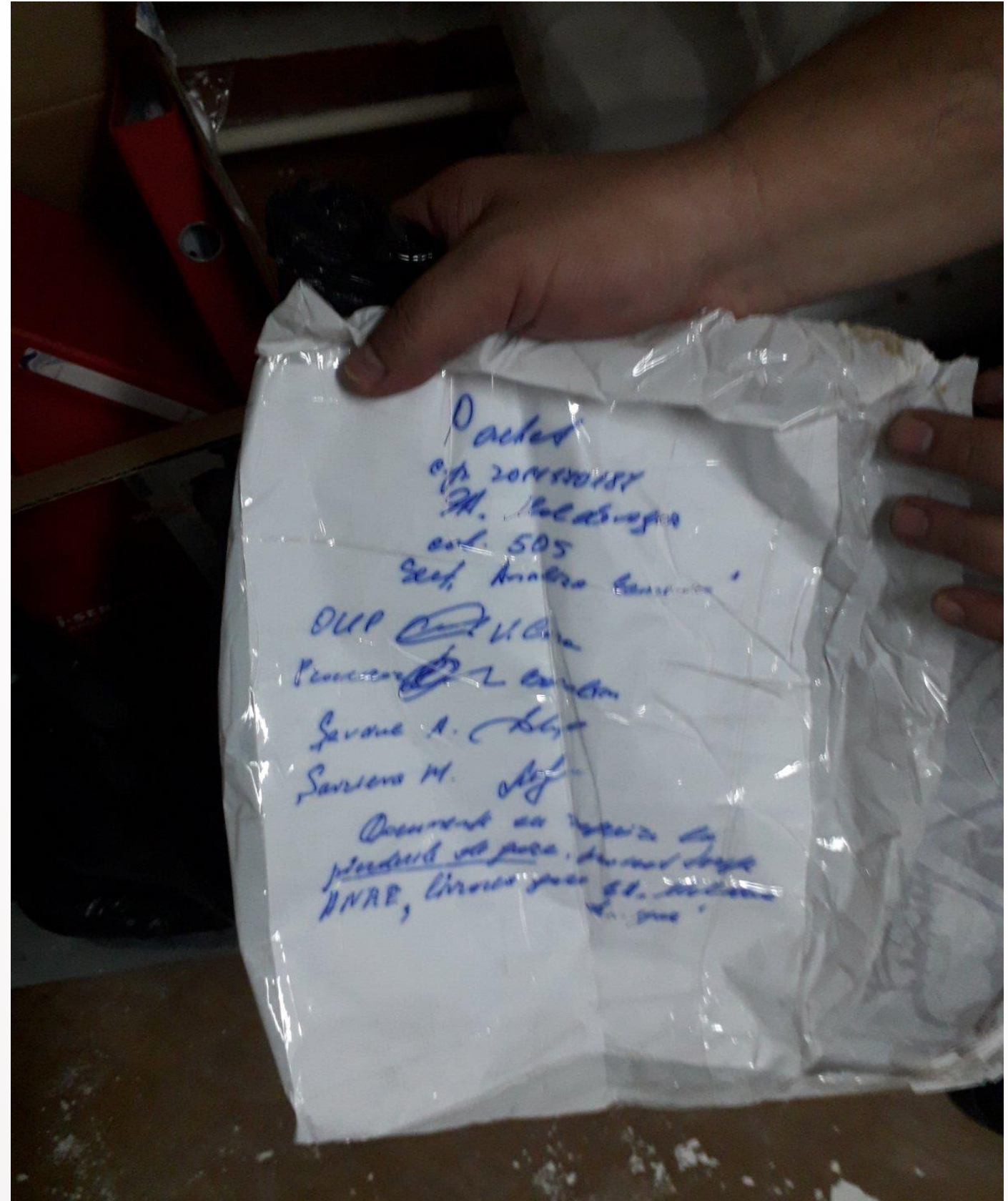

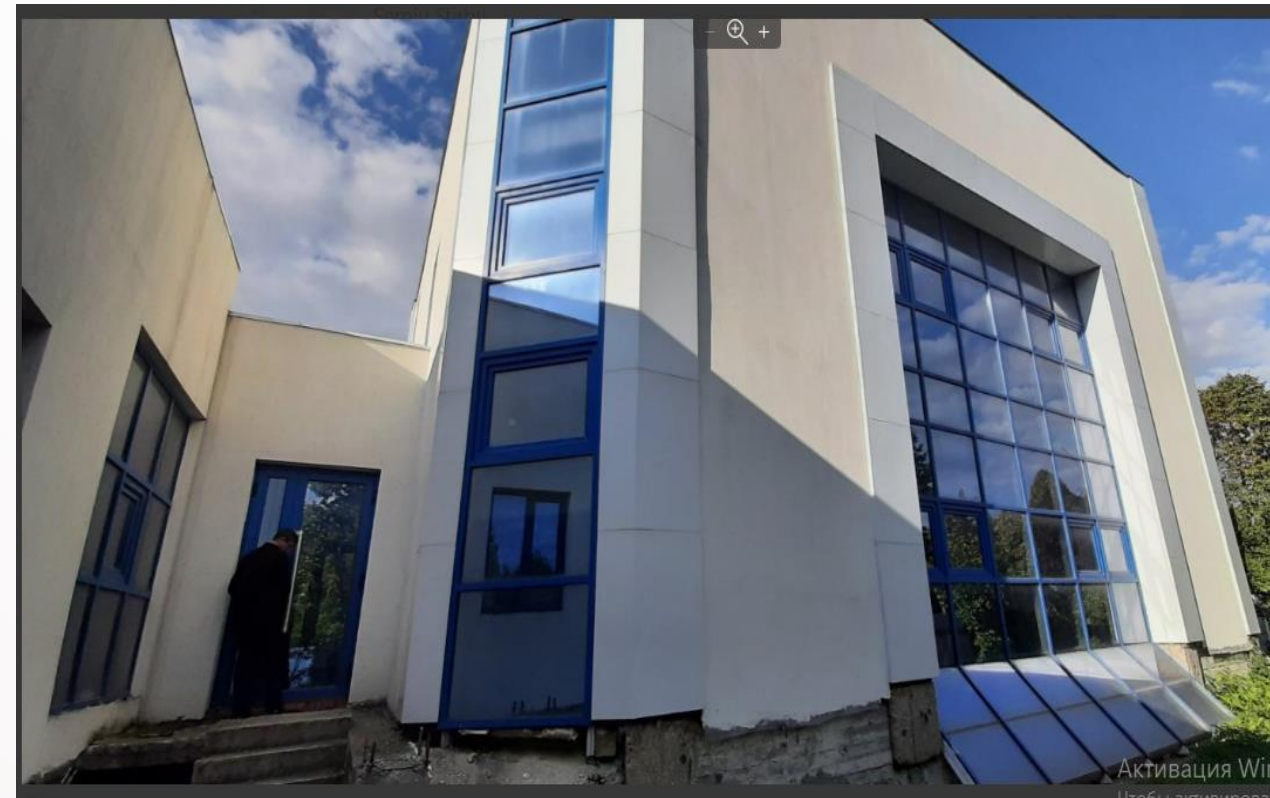
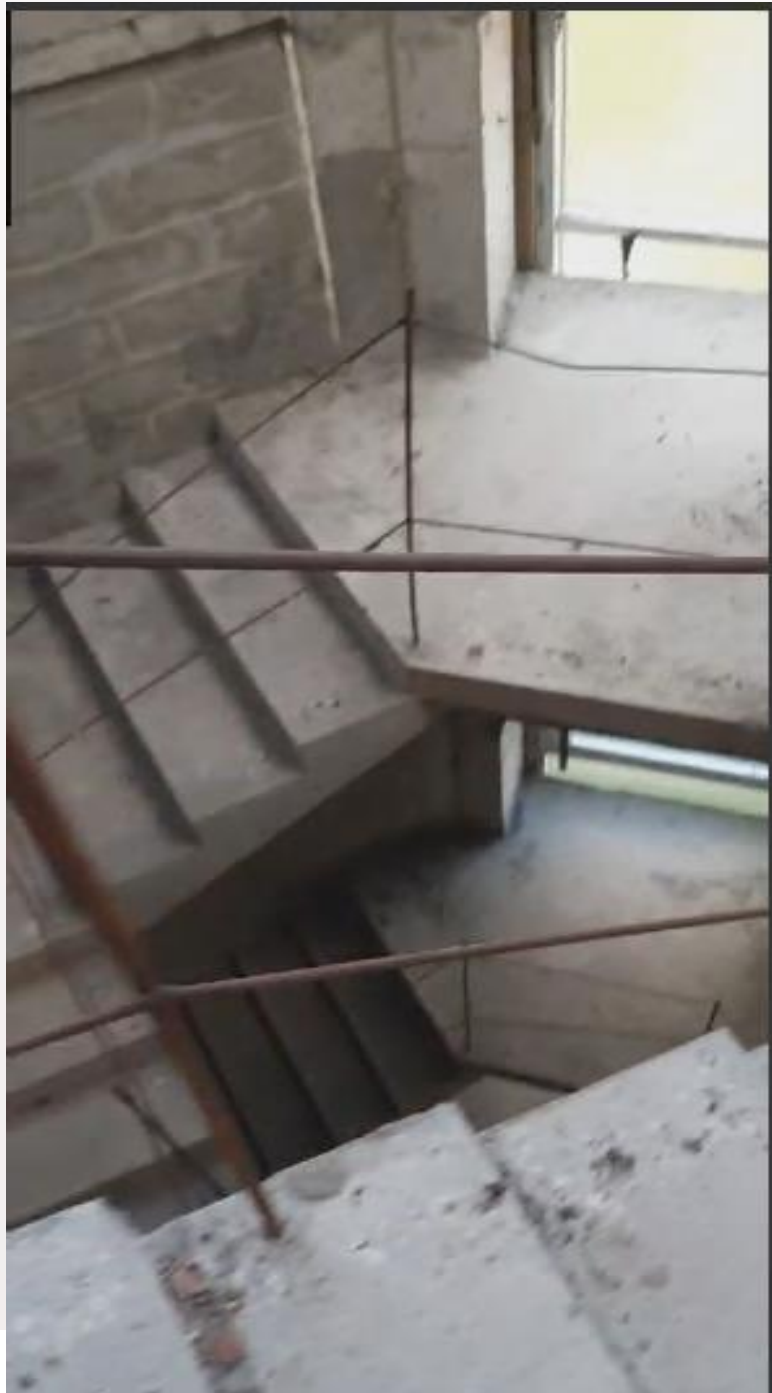
- **Lipsa documentelor și a actelor** cu privire la procesele de achiziție și recepție a lucrărilor efectuate pentru construcția clădirii din str. Pușkin 64,
 - indică **riscuri de neconformitate** pentru investițiile realizate în acest sens în sumă totală de **445.630,0 mii lei** (fără TVA).

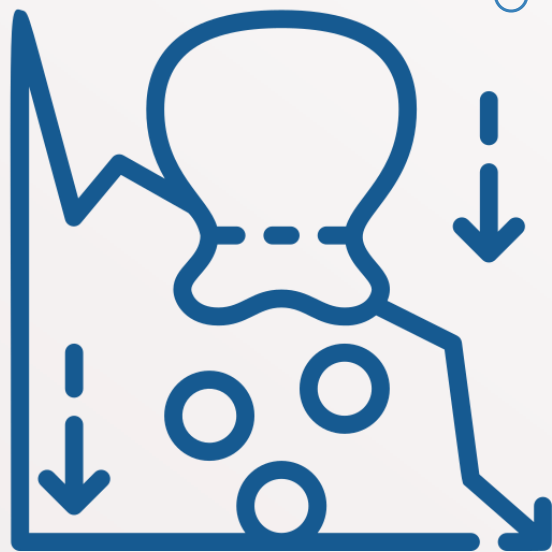

Clădirea oficiu mun. Ungheni

- **Nefinalizarea construcției** clădirii administrative din mun. Ungheni, inițiată încă în anul 2011, în valoare de **20.733,2 mii lei** (fără TVA),
- și a **infrastructurii de transport și distribuție** a gazelor naturale în valoare de **11.576,6 mii lei**, (fără TVA)
 - **nu justifică investițiile**
 - și **denotă o utilizare ineficientă a resurselor financiare** respective.

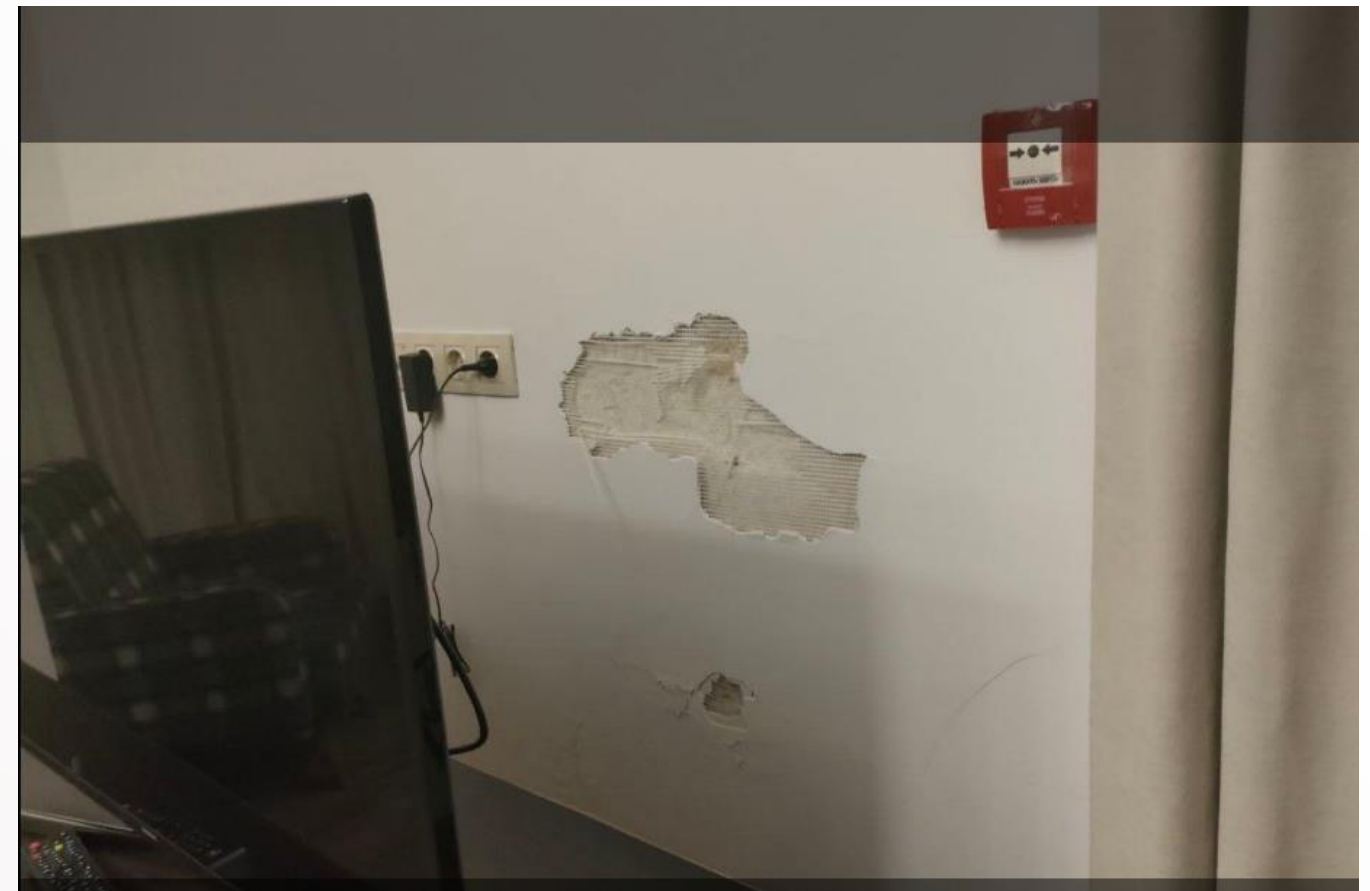

- **Realizarea, cu abateri de la cadrul normativ** a investițiilor și cheltuielilor, inclusiv pentru reparația capitală a imobilului din complexul ÎS Pensiunea Holercani
 - **a generat cheltuieli neconforme și neeficiente**, în sumă totală de **7.013,6 mii lei**.

Vila din Pensiunea Holercani

- **Majorarea neregulamentară** cu cel puțin **12.667,6 mii lei a costurilor aferente executării lucrărilor de construcție/reconstrucție** a infrastructurii de distribuție a gazelor naturale prin includerea cheltuielilor de regie și beneficiului antreprenorului în cazul materialelor procurate de către beneficiar.

Investiții

- **Admiterea cheltuielilor** în sumă totală de **5.851,1 mii lei, în lipsa calculelor corespunzătoare și documentelor justificative** la efectuarea lucrărilor de reparație capitală,
 - ceea ce **contravine cadrului normativ** în vigoare.

- **Nejustificarea corespunzătoare a tranzacțiilor aferente investițiilor** efectuate în entitățile fondate de SA Moldovagaz

- și **interpretarea diferită a statutului juridic al patrimoniului** transmis de SA Moldovagaz la fondarea întreprinderilor fiice,

- **diminuează valoarea reală a investițiilor**
- **și generează înregistrarea eronată** a unor venituri și cheltuieli.

ACHIZITII

Valoarea achizițiilor efectuate de grupul SA Moldovagaz în perioada 2017-2021

Entitatea	valoarea procurărilor, inclusiv TVA mii lei	Valoarea procurărilor fără TVA, mii lei	Valoare gazului importat/ consumului tehnologic și pierderilor (inclusiv TVA)	Valoarea achizițiilor de mărfuri lucrări și servicii (inclusiv TVA)
Moldovagaz	30 265 776,20	27 922 112,90	21 106 464,10	9 159 312,10
Moldovatrangaz	1 900 911,30	1 645 237,70	358 370,30	1 542 541,00
Chișinău-gaz	1 259 321,00	1 078 957,40	255 692,10	1 003 628,90
Ialoveni gaz	341 470,97	295 752,10	78 190,70	94 629,10
Floresti gaz	113 444,00	98 988,80	36 595,10	76 848,90
Gagauz gaz	189 792,00	167 679,30	75 177,50	114 614,50
Bălți gaz	279 469,70	240 677,30	61 076,00	218 393,70
Cahul gaz	102 761,72	76 381,40	31 572,60	71 189,12
Cimislia gaz	77 019,10	66 631,20	14 747,80	62 271,30
Edineț gaz	128 110,10	111 784,30	37 256,10	90 854,00
Orhei gaz	159 507,50	137 083,50	27 517,00	131 990,50
Stefan Voda gaz	78 574,60	68 067,90	15 049,40	63 525,20
Taraclia gaz	54 065,80	47 209,10	13 009,50	41 056,30
Ungheni gaz	119 988,00	103 665,70	19 345,80	100 642,20
Transautogaz	971 682,70	878 934,20	597 364,70	374 318,00
Total	36 041 894,69	32 939 162,80	22 727 428,70	13 314 465,99

- **Reglementarea internă a procesului de achiziționare** a bunurilor, serviciilor și lucrărilor în cadrul SA Moldovagaz **nu este armonizată corespunzător cu prevederile legale** în vigoare
 - și permite **o abordare diferențiată** a practicilor de procurări.

- **Neestimarea și neindicarea** în Planurile anuale de achiziții a **costurilor estimative**,
- precum și **întocmirea neconformă a Catalogului de prețuri** care contribuie la elaborarea planurilor de achiziții,
 - **afectează** transparența, concurența și eficiența **procedurilor menționate**.

- **Nerealizarea unor studii privind competitivitatea prețurilor** oferite pe piața internă și cea externă a condiționat
 - efectuarea unor achiziții prin intermediari cu **achitarea unor adaosuri comerciale de circa 153.365,8 mii lei** față de valoarea bunurilor declarată în vamă,
 - precum și **acordarea unor avansuri în proporție de peste 50 la sută** din valoarea contractelor de achiziții.

Investiții

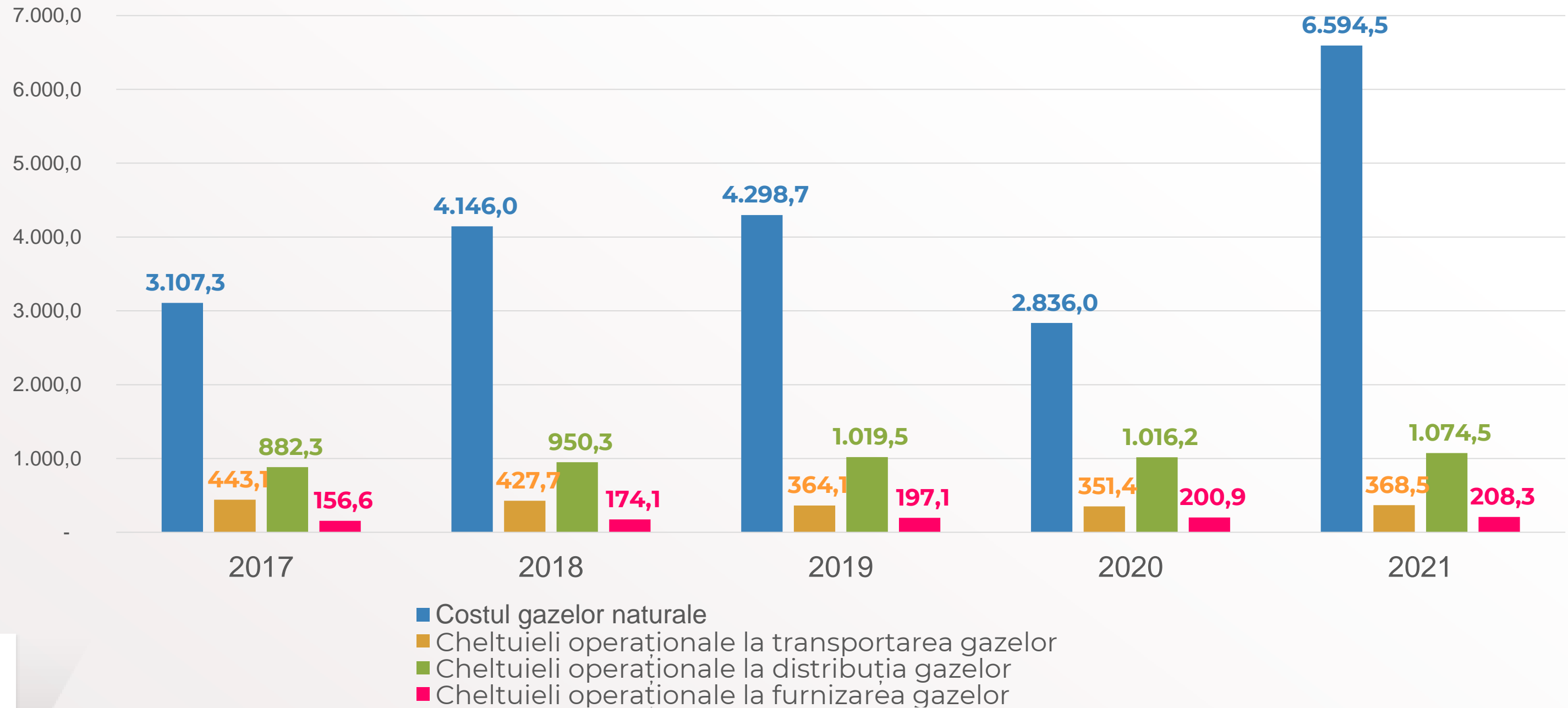
- Efectuarea unor **procurări** de bunuri și servicii în valoare totală **de circa 47.763,5 mii lei fără** a fi organizate și desfășurate **procedurile corespunzătoare,**
- precum și **divizarea unor contracte de achiziții** în valoare totală de **3.132,6 mii lei.**

CHELTUIELI

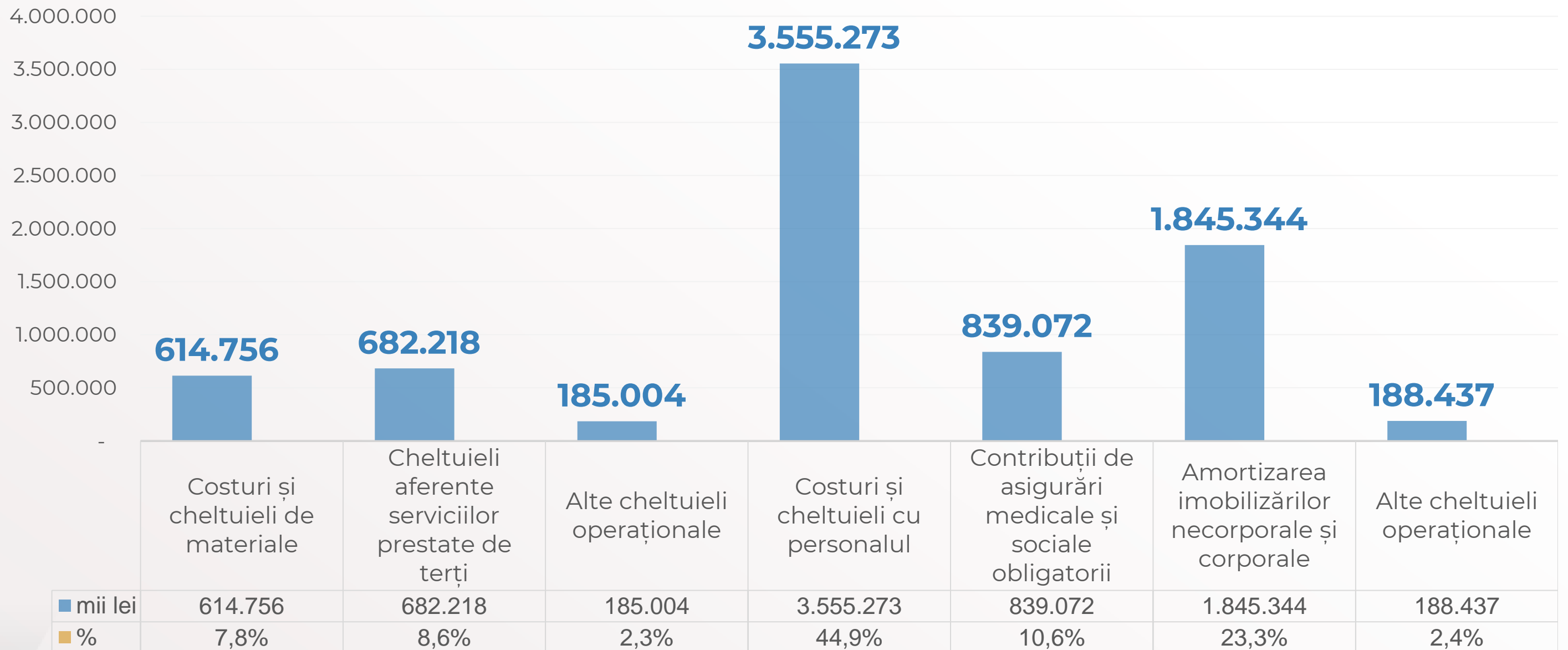

Cheltuielile grupului SA Moldovagaz în perioada 2017-2021 pe tipuri de activități

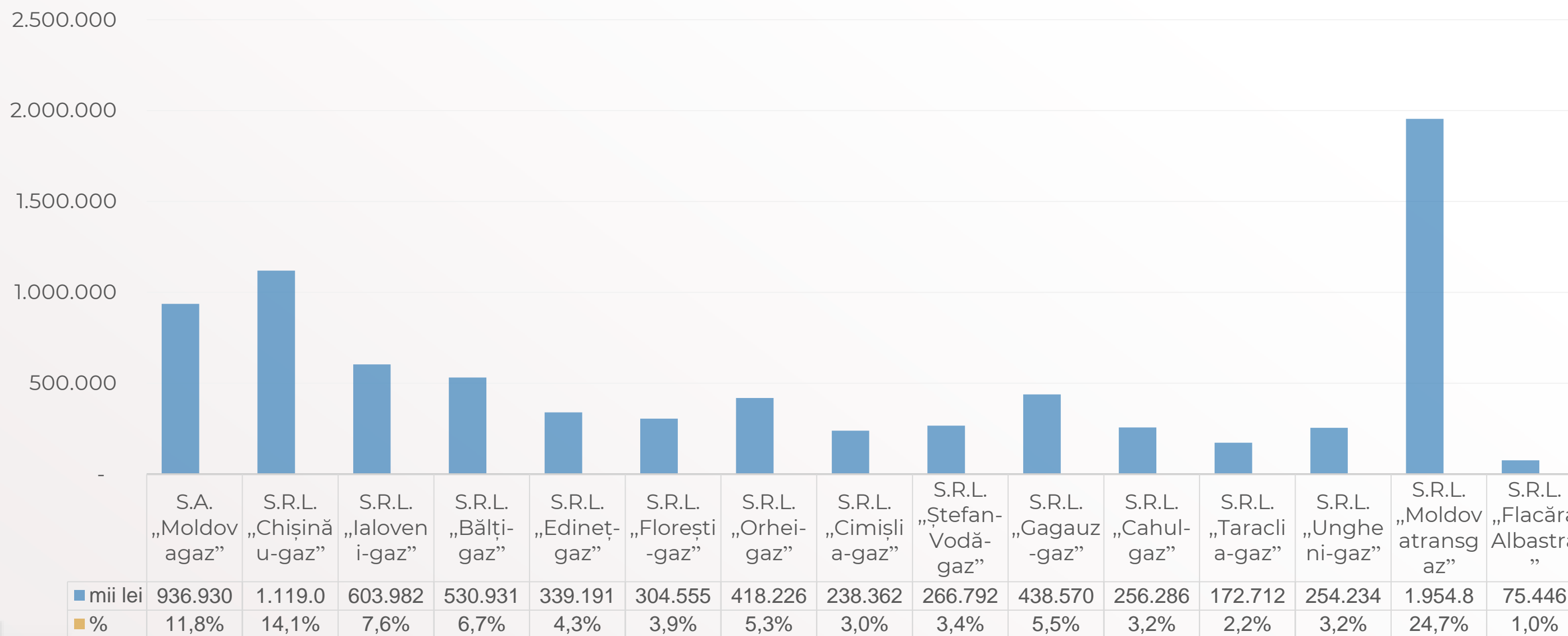

Componența cheltuielilor grupului SA Moldovagaz în perioada 2017-2021

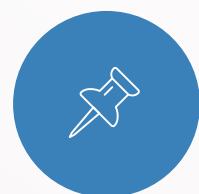

Ponderea cheltuielilor în aspectul întreprinderilor din sistemul gazelor naturale în perioada 2017-2021

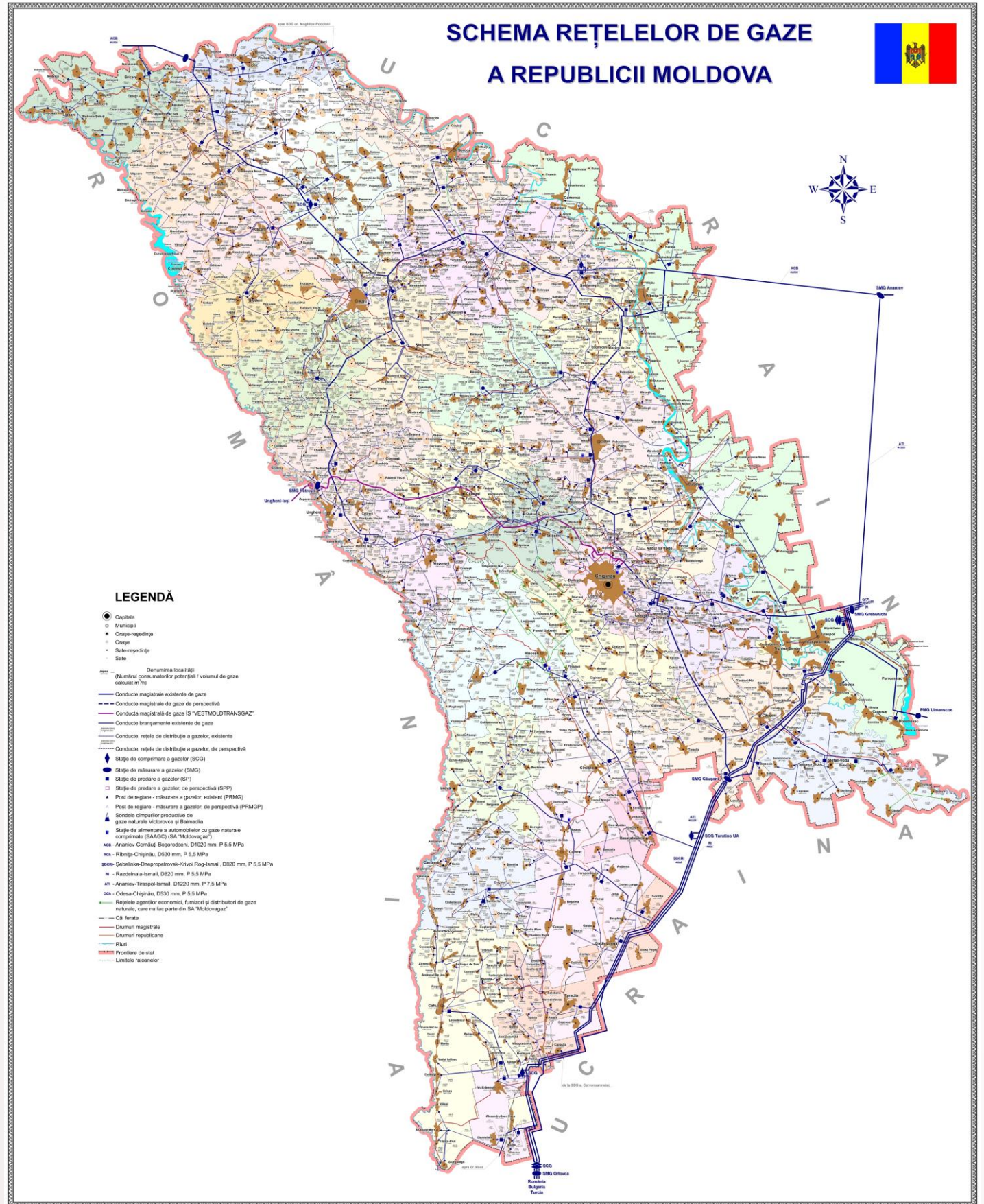
- Mecanismul de măsurare a volumelor gazelor, inclusiv a celor importate **nu reprezintă o valoare măsurată ci una calculată**,
- ceea ce **relevă unele rezerve privind modul de determinare a volumelor reale de gaze naturale** importate, transportate și distribuite.

Împărțirea rețelelor magistrale după gestionarii acestora

Denumirea gazoductului magistral	Abrevierea	Lungimea totală de la s.Grebeniki pînă la s.Orlovka, din care:	Operator de transport a Ucrainei	Republica Moldova	Moldovatransgaz	Tiraspoltransgaz
Ananiev-Tiraspol-Izmail	ATI	263,000	170,900	92,100	62,910	29,190
Șebelinca-Donetk-Krivoi Rog-Izmail	ȘDKRI	251,980	127,400	124,580	91,817	32,763
Razdelinaia-Izmail	RI	252,992	126,532	126,460	92,240	34,220
Ananiev-Cernăuți-Bogorocianî 618,8km - 419,2km	ACB	199,600	-	199,600	184,600	15,000

SCHEMA REȚELELOR DE GAZE A REPUBLICII MOLDOVA

LEGENDĂ

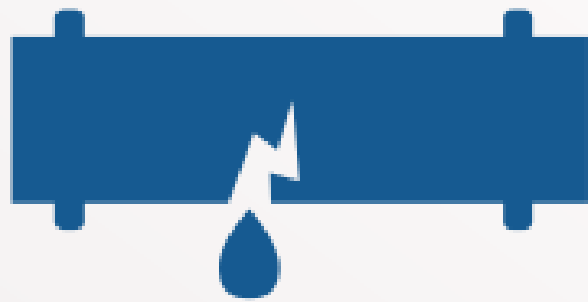
- Capitala
 - Municipii
 - Orașe-medii
 - Orașe
 - Sate-repede
 - Sate
- Denumirea localității
(Numărul consumatorilor potențiali / volumul de gaze calculat în %)
- Conducte magistrale existente de gaze
 - - - Conducte magistrale de gaze de perspectivă
 - Conducte magistrale de gaze IS "VESTMOLDTRANSGAZ"
 - Conducte branșamente existente de gaze
 - Conducte, rețele de distribuție a gazelor, existente
 - Conducte, rețele de distribuție a gazelor, de perspectivă
 - ◆ Stație de comprimare a gazelor (SCG)
 - ◆ Stație de măsurare a gazelor (SMG)
 - ◆ Stație de prețare a gazelor (SP)
 - Stație de prețare a gazelor, de perspectivă (SPF)
 - Post de reglare - măsurare a gazelor, existent (PRMG)
 - Post de reglare - măsurare a gazelor, de perspectivă (PRMGp)
 - ▲ Sondele cimpurilor productive de gaze naturale: Victoria și Băneasa
 - ▲ Stație de alimentare a automobilelor cu gaze naturale comprimate (SAGC) (SA "Moldovgaz")
 - ▲ Sta - Anenii-Căminii-Rogozobani, D1200 mm, P 5,5 MPa
 - ▲ Sta - Ribnița-Chișinău, D530 mm, P 5,5 MPa
 - ▲ Sta - Șebelinka-Dnepropetrovsk-Khvozi Rog-Iemal, D620 mm, P 5,5 MPa
 - ▲ - Razdeleasa-Iemal, D620 mm, P 5,5 MPa
 - ▲ - Anenii-Tirsoveni-Iemal, D1220 mm, P 7,5 MPa
 - ▲ Sta - Odessa-Chișinău, D530 mm, P 5,5 MPa
 - Rețelele agenților economici, furnizori și distribuitori de gaze naturale, care nu fac parte din SA "Moldovgaz"
 - Căi ferate
 - Drumuri magistrale
 - Drumuri republicane
 - Râuri
 - Frontiera de stat
 - Limitașele raionelor

- **Volumul și valoarea pierderilor și consumurilor tehnologice** se determină ca diferență între
 - ✓ volumul și valoarea gazelor primite spre transport, și, respectiv, spre distribuție
 - ✓ și valoarea gazelor transmise spre distribuție și furnizate/facturate la consumatori.

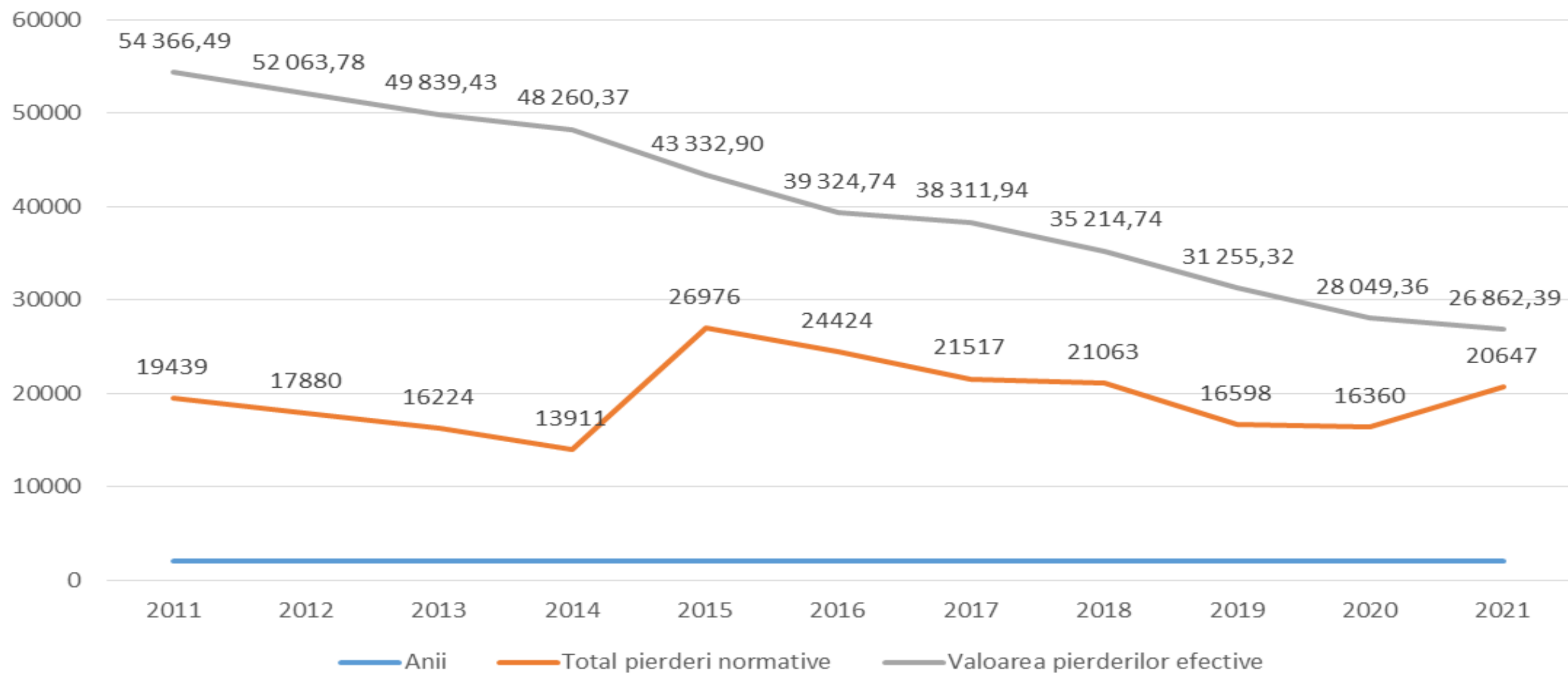

Cheltuieli

- **Depășirea**, în perioada anilor 2011-2021, a **volumelor pierderilor efective** la distribuția gazelor naturale **de 2 ori față de volumul pierderilor normative** acceptate în scopuri tarifare,
 - **a generat cheltuieli de 1.022.761,8 mii lei.**

Pierderi de gaze normative vs de pierderi de gaze efective

- **Nejustificarea conformă a normativelor** de muncă, de timp și de producere la stabilirea numărului de personal necesar pentru desfășurarea activității reglementate de furnizare a gazelor naturale
- **a condiționat neacceptarea spre recuperare prin tarif a cheltuielilor** de remunerare a muncii în sumă totală **de 246.180,8 mii lei.**

Structura numerică a organelor de conducere și control al SA Moldovagaz

Organul de conducere și control	Nr. total de persoane	Delegați de către:		
		MEI/APP	SA Gazprom	organul de administrare a proprietății Transnistriei
<i>Consiliul de Observatori</i>	6	2	3	1
<i>Consiliul de Administrație</i>	9	4	3	2
<i>Comisia de cenzori</i>	3	1	1	1

Sursa: Statutul SA Moldovagaz

Cheltuieli

- Vânzarea clădirii administrative din str. Pușkin,64

- **a majorat cheltuielile de locațiune** ale SA Moldovagaz **cu circa 21.468,6 mii lei.**

Cheltuieli

- **Admiterea unor cheltuieli neargumentate** din punct de vedere economic **de 4.117,7mii lei** la contractarea **de către SRL Chișinău gaz** a serviciilor de sublocățiune.

Strada Calea Orheiului

Strada Calea Ieșilor

Cheltuieli

- **Contractarea suplimentară** a serviciilor juridice în bază de abonament
 - **a generat cheltuieli suplimentare** în sumă totală **de 8.958,7 mii lei.**

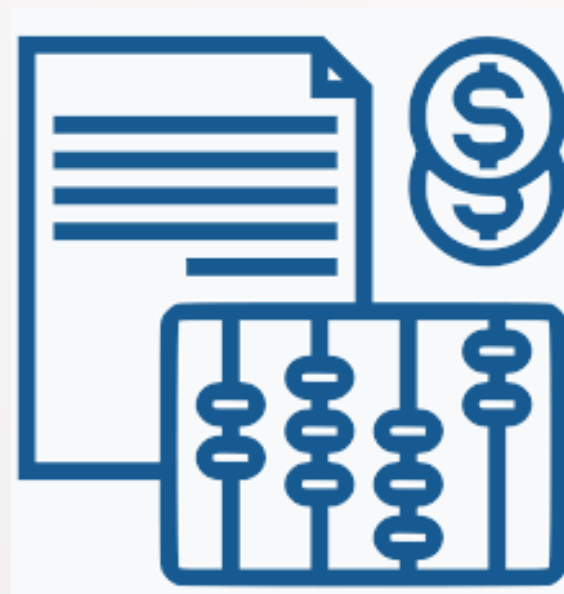
RETELE DE TRANSPORT ȘI DISTRIBUȚIE

- **Lipsa unor delimitări clare a drepturilor și obligațiilor proprietarilor** rețelelor de transport și distribuție a gazelor naturale transmise la deservirea tehnică la întreprinderile SA moldovagaz,
 - condiționează **incertitudini cu privire la modul de gestionare, întreținere și reparație curentă/capitală a acestora.**

- Din cauza **lipsei unei inventarieri exhaustive a rețelelor de transport și distribuție** a gazelor naturale, construite din contul bugetului public național,

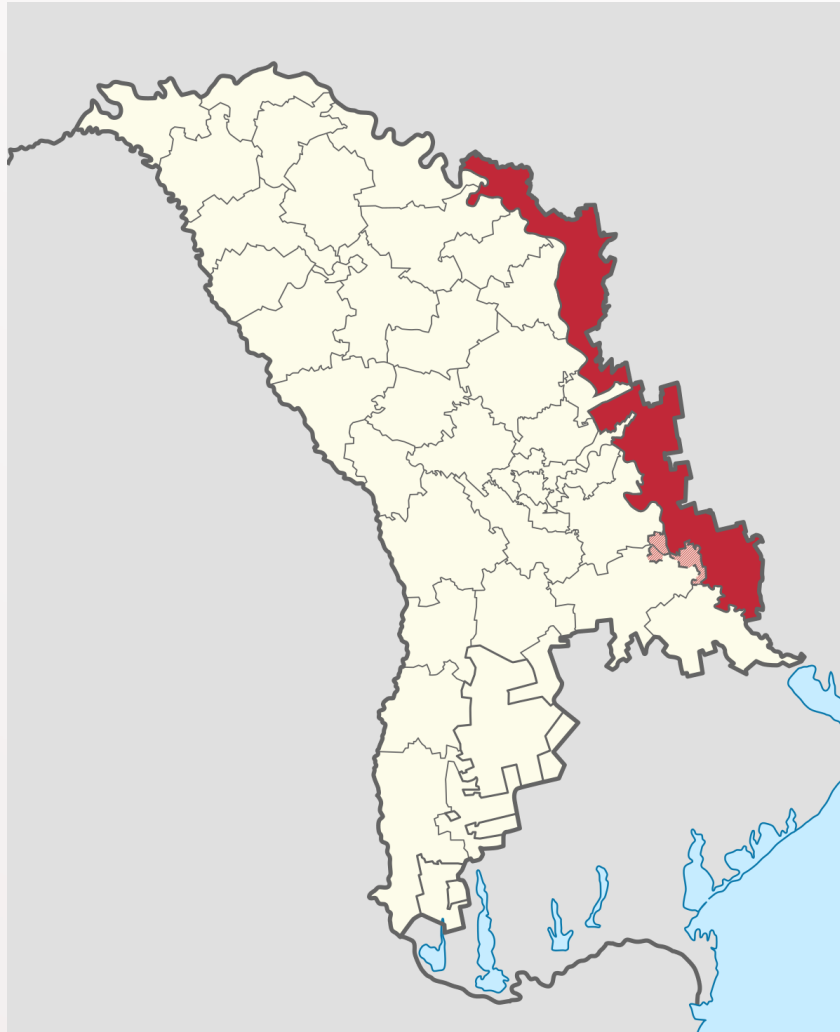
- se denotă **preluarea neconformă și recunoașterea necorespunzătoare în evidența contabilă** a grupului SA Moldovagaz **a unor rețele** în valoare totală **de circa 39.422,4 mii lei.**

IMPACTUL DATORIILOR ASUPRA CHELTUIELILOR FINANCIARE

Reducerea
datoriilor

- **Nedelimitarea exhaustivă** în actele de verificare existente **a datoriilor istorice** dintre partea dreaptă și partea stângă a Nistrului
 - **nu oferă o certitudine cu privire la veridicitatea** acesteia.

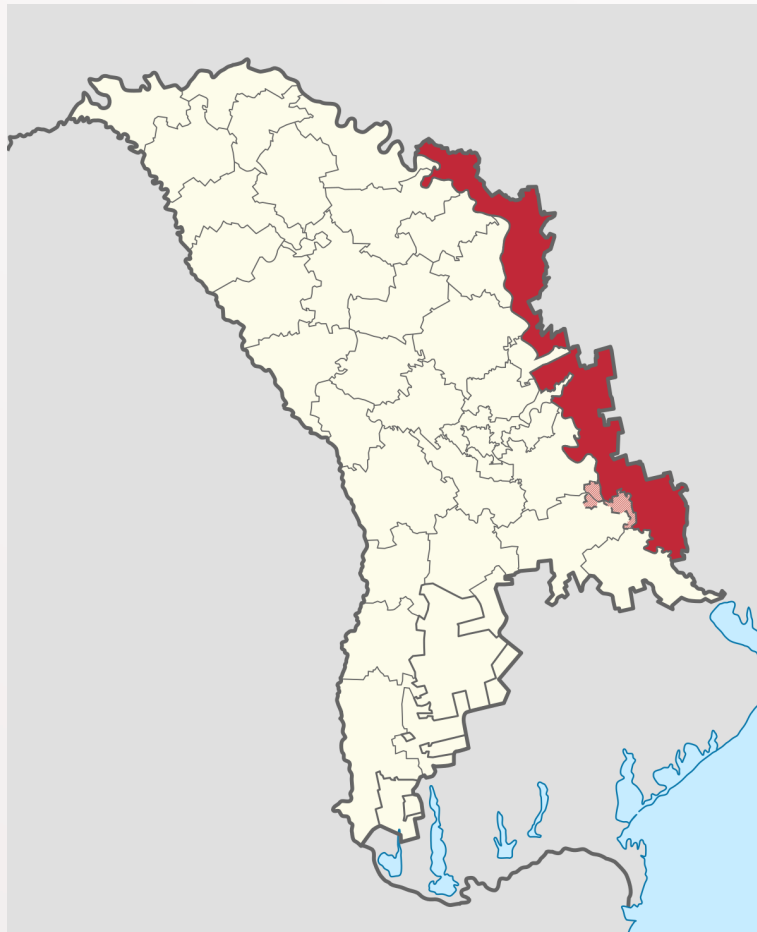
**ASPECTE
PROBLEMATICE
LA CONSTITUIRE**

- **Patrimoniul investit de acționari la fondarea SA** Gazsnabtranzit (a.1995), cât și la fondarea SA Moldovagaz (a. 1999) **nu a fost evaluat conform cadrului normativ** în vigoare și delimitat **potrivit aceluiași principii folosite pentru stingerea datoriilor** față de SA Gazprom
 - ceea ce semnalează **riscul de stabilire incorectă a cotelor de participare** a acționarilor în capitalul social al societății fondate.

- **Nedeterminarea valorii reale a patrimoniului deșis în capitalul social** al SA Moldovagaz, **inclusiv în contul stingerii datoriilor** pentru gazele naturale livrate de SA Gazprom, până la moment
 - **denaturează cotele de participare** în capitalul social al SA Moldovagaz **și valoarea datoriilor** pentru gazele naturale livrate.

- **Regiunea Transnistreană**, prin intermediul SA Gazprom, până în prezent **este implicată în procesul decizional** asupra gestionării patrimoniului din partea dreaptă a Nistrului, **deși încă în anul 2005** aceasta **s-a retras din acționariat**.

CAPITALUL SOCIAL: 1.322.908,0 mii lei

la sfârșitul anului 2021

50,00% acțiuni
valoare:
666,5 milioane lei

Agenția Proprietății
Publice

35,33% acțiuni
valoarea:
470,9 milioane lei

COMITETUL DE
ADMINSTRARE A
PROPRIETĂȚII
Regiunea transnistreană a
Republicii Moldova

13,44% acțiuni
valoarea:
179,1 milioane lei

**ALTE PERSOANE
JURIDICE ȘI FIZICE**

1,23% acțiuni
valoarea:
16,4 milioane lei

Reducerea
datoriilor

- Efectuarea continuă a **cheltuielilor și investițiilor nejustificate** pe deplin, precum și **devierile tarifare** și **pierderile semnificative**
 - au determinat **formarea datoriei de 590.835,1 mii dolari SUA** față de SA Gazprom.

Reducerea
datoriilor

- **Admiterea cheltuielilor neproductive, economic neargumentate și nejustificate** în sumă totală **de 1.000.214,1 mii lei**, în contextul existenței datoriilor
 - **au impact negativ asupra viabilității** financiare a grupului SA Moldovagaz.

Organele de conducere:

